

Schreiber András

Prozopagnózia

Éjjel kettő, és sehol a taxi. Hideg van. A zsebemben kotorászom az utolsó szál cigarettáért. Emlékszem, hogy tíz perccel korábban húztam fel a gatyám, de arról fogalmam sincs, hogyan kerültem a Belvárosból a Rózsadomb tetejére. Az sem dereng: én szedtem-e fel a nőt, vagy épp fordítva. Mindenesetre hiba volt. Ugyanaz a gödör, minimum hetente kétszer, amióta elváltam. Rávetettem magam az olcsó krimire, a noirból pedig egyedül az alkohol és a szex legális. Bizonyos keretek között.

Az életem másfél éve romkocsmákban hever. Kis- és nagyüzemiek, fogasak és szimplák, dupla vodkával és nosztalgiával, helyek, ahol mindenki verheti magát, akkor is, ha nincs mire. Itt vadászom, és itt terítenek le, hagyom magam, meghívok és meghívhatnak, beetetek és itatnak. Úgy jövök ki jól, hogy a végén biztosan rajtavesztek. Pseudobarátkozom. Hallgatom az okosokat: „a gondolatmosodában a lelkeddel fizetsz...; amit nem ismerek, azt összetöröm...; olvastad, láttad, hallottad, mit gondolsz...”. A ködös szövegfüggöny mögül félszeg-részegen tekingetek kifelé az ösztrogénasztalok irányába. Szemkontaktus szeszkontaktlencsével, könnyű testi kísértés, a többi már megy magától. Kiengedem a féket, Strangers in the Night, vulevukusé.

47

Ez az este csak annyiban különbözött a többitől, hogy az önmegtartóztatás szigorú elhatározásával tettem eleget barátaim hívásának. Úgy nyolc erős ital után azonban felpuhulhatott a szilárd akarat, máskülönben nem idegen fürdőszobában érne a józanodás. A mosdónál állok, folyik a meleg víz, nézem magam a tükörben, aztán az üvegre köpök. A nyál habzó buborékokban csordogál lefelé a homlokom közepéről. Bámulom magam, a gyér hajamat, a fekete-lilás karikákat a szemem alatt, a nedves borostámat, a visszamaradt nyálat szájam szegletében.

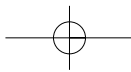
– Minden rendben odakint? – Az önundort tompa női hang szakítja meg.

Persze, minden rendben, leszámítva, hogy rohadtul nem itt kellene lennem. A saját ágyamban a saját nőmmel, hallgatni a közös gyerek szuszogását, aki átkéredzkedett az ágyából a miénkbe, de legalábbis a saját fürdőszobámban kellene köpködnöm, azon filózva, hogyan tegyem a családi idillt újra valósággá.

– Jól vagy?! Hahó! – sűrget a most már éles női hang.

– Anyáddal türelmetlenkedjél... – gondolom, aztán kikiabálok – Naná, mindjárt megyek.

Újra megmosom az arcom, a számat kiöblítem, és végre lehúzzom a kottont.

Félhomály a hálóban, az ágynál megállok, eszem ágában sincs visszafeküdni. Szerencsétlen látvány lehetek. Pucéran, zokniban, a hasam nyilván kitolul a vodkára kísért sörök szénsavától. Érzem, hogy a vállam enyhén felhúzom, a lakás mérsékelten fűtött a januári hideghez képest, de a póz inkább annak a jele, hogy szöknék már. Pont úgy nézhetek ki, mint az a sárga perverz izé a Sin Cityből.

– Bocs, csak elbambultam a fürdőszobában. Ha nem gond, akkor lassan elindulok haza... – mondom, és elkezdek öltözködni.

Most nézem meg először normálisan, tiszta fejjel a nőt.

Kora negyvenes szőke, úgy öt-hat évvel lehet idősebb nálam, villámkék szemében szájalom és harag, finoman ívelt alakján látszik, hogy rendszeresen sportol. Jógázhat is – lótuszülésbe helyezkedve gyűjtja meg a cigarettát. Csak a melle és a hasa árulkodik a koráról és arról, hogy szült. A szememet egy strián pihentetem, nézem a fehér kis csíkot a nyári napozástól még barna combtón, és azon gondolkodom, hol lehetnek a gyerekei most. A fényképük kissé oldalt fordítva az éjjeliszekrényen, biztos akkor irányította őket szemérmesen a falnak, amikor ágyba bújtunk. Talán elvált, a kölykök pedig most az apjukkal vannak, elvégre hétvége van. Erről aztán az jut eszembe, hogy a jövő héten, amikor velem lesz a fiam, el kell vinnem moziba. Velem szeret menni, mert az anyja elvből nem vesz neki popcornot.

48

– Ki az az Andi? – kérdezi a szőke negyvenes, nem túl agresszívan, de azért számon kérő tónussal. – Amikor szexeltünk, végig Andinak szólítottál... – teszi hozzá, és a nyomaték kedvéért az arcomba fújja a füstöt.

– Miért, téged hogy hívnak?

– Patrícianak, de ha jól emlékszem, ennél jóval tovább is jutottunk az ismerkedésben...

– Aha, valóban... nekem inkább olyan Andreás vagy – mondom, miközben az alsómat keresem a ruhakupacban.

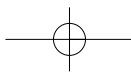
– Ne kamuzz. Nős vagy? – kifejezetten ellenséges a hangja.

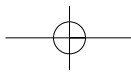
– Miért, te? – mormogom vissza, miközben felhúzom a pólóm.

– Elhagyott a férjem, ha éppenséggel tudni akarod. Szóval nős vagy?

– Éppenséggel nem akarom tudni. És éppenséggel teljesen lényegtelen, hogy nős vagyok-e. Csak felöltözöm, hívok egy taxit, és már itt sem vagyok. Rendben?

– Ki az az Andi...? – a hangja elcsuklik, sírva fakad, felugrik az ágyból, rám veti magát. Úgy szorít, mintha az életet is ki akarná préselni belőlem. Fejét a nyakamba fúrja, könnyeitől felázott szemfestékét egy pillanat alatt magába szívja a ruhám. Biztos nem jön ki. Próbálna megcsókolni – eltolom magamtól, de azért megsimogatom az arcát. Az utóbbi időben csupa sérült nővel sikerült összeakadnom, persze, mit is várhatnék. Azonos az azonossal, csak már fárasztó ez az analógia. Arra gondolok, felhívom Andreát. Végül inkább úgy döntök, várok ezzel egy hetet. Majd a látás végén, amikor visszaviszem a gyereket, majd akkor könyörgök neki. Ennyi méltóság még szorult belém.

– Ne haragudj, de tényleg mennem kell – mondom. – Nem akartalak megbántani, nem direkt szólítottalak máshogy. Tudod, prozopagnóziám van.

– Az micsoda? – kérdi hüppögve, még mindig kapaszkodva. Olyan, mint egy kislány, aki felsértette a térdét, és várja a gyógypuszit.

– Balesetem volt, és azóta gondom van az arcfelismeréssel. Enyhe agykárosodás – komolyan a szemébe nézek, és lényegében nem is hazudok akkorát, feltéve, ha egy válást balesetnek lehet nevezni.

– Értem – mondja elgondolkozva, látom, hogy nem tudja eldönteni, igazat mondok-e. – Tényleg menned kell? Nem maradnál még egy kicsit? Nem érdekel, ha másnak szólítasz, csak maradj még.

Maradhatnék, igen, hogy még beljebb kerüljek az ő privát poklába, de nem akarok maradni. A közönség utáni depresszió nálam derékba töri a képzelgést, de nála – és már eddig megannyiaknál, akikkel dolgom volt – felerősíti az illúziót. Azért leülök az ágy szélére, ennyivel tartozom, de leginkább azt remélem, öt perc kedvesség után majd könnyebben szabadulok. Hagyom, hogy a fejét az ölembe hajtsa, és rágyújtok. Szeretnék csendben cigizni, de szóval tart. Ostoba fecsegés, fárasztó depressziódarabkák. Az érdeklődés mímelése – a kapaszkodás csele. Amikor elegendem lesz, a mobilomhoz nyúlok. Hívom a taxit, kibotorkálok az előszobába. A nő szeme könnyes, és búcsúzáskor, azaz amikor kioldalognék a lakásából, próbálkozik még.

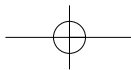
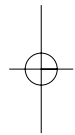
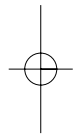
– Azt hiszem, öngyilkos leszek. Szíven fogom szűrni magam – mondja, és várja a hatást. Ki tudja, hányszor mondta már, és hányszor gondolta valóban komolyan.

– Ne tedd. Nagyon szép helyen laksz, és szépek a gyerekek a képen. Különben sem olyan könnyű szűrni magad. Ahhoz nagy kés kell.

A zár hidegen kattant a hátam mögött.

Tíz harminckor ébrednek. A tévé előre programozva bekapcsol. A képernyőn telemágus, a sorsfordító dátumok apostola, rekedten üvölti a megváltást az éterbe. „Mikor érezte utoljára a biztonságot? Mikor? Mióta él bizonytalanságban? Vonzza be: a biztonságot...” Az ezotéria egyetemes baromságai mindig gyorsan kiverik a szememből az álmot, az üthetnéktől üde és friss leszek. SMS-t írok anyámnak, ne haragudjon, de nem tudom elvinni a vasárnapi misére, beteg vagyok. A megértő-aggódó, félórás telefon után megállapodunk, hogy délután felugrik apámmal, hoznak húsvet májgombóccal, attól gyerekként is gyorsan talpra álltam. Tudom, tisztában van azzal, hogy hazudok, de megkíméljük egymást szánalmas életem megtárgyalásától. Épp elég büntetés, hogy még mindig gyerekként kezel. Épp eléggé büntetem azzal, hogy nem viselkedem felnőttként.

A kötelező családi programig még van egy kis időm. Zenét keresek, Mingustól a Changes One-t. Beteszem a korongot a lejátszóba, a Devil Bluesra léptetek. „Az ördög egy hatalmas fekete táltoson vágat...” Elő-

veszem a hangszeret, alá-alákíséretetek George Adams rekedt jódlójának. Jack Walrath trombitájánál kibontakozom, Adams tenorjánál elhallgatok, képtelen vagyok lekövetni. Én persze klarinétozom, mint afféle jó modorú úri gyerek. Bill Smith, Woody Hermann, Benny Goodman... kár, hogy mocskosul messze vagyok tőlük. Egyszer a falhoz vágtam a hangszeret egy elcseszett glissando miatt, akkor találtam rá a saját hangomra. Fájdalmasan siránkozó, repedt tónus, erőlködve menetelő futamok, amikhez nagyszerűen passzol az, hogy „a semmirekellő összetöri a nők szívét”.

A tízperces session végére kifulladás, de újraindítom a számot. Azt hiszem, nem várom meg az apás hétvégét. Leszálok a fekete táltosról, és megalázom magam. Leszarom, mit tanácsol George Adams, kifújom magamból a sovíniszta bluest. A hordó torz repedéséből kitüremkedik a nyál, a hang elcsúszik, csak az ujjaim törnek a ritmust rendületlenül.

Csengetnek. Anyámék jöttek a húsléssel. Egy szál pólóban és alsógatyában nyitok ajtót, de nem zavarja őket, megszokták. Nem vagyok éhes, de zabálok. Inkább, mintsem végighallgassak egy újabb példabeszédet. Így sem úszom meg.

50

– Tudod, nagyon aggódunk miattad anyáddal – mondja apám.
– Miért? – kérdezem a levest lapátolva.
– Nagyon sokan bolondulnak meg a válás után.
– Én nem vagyok bolond.
– Apu nem rád gondol, kisfiam – szól közbe anyám.
– Nem – mondja az öreg –, csak idefelé jövet bemondta a rádió, hogy egy nő tegnap brutálisan megölte magát a Rózsadombon. Fogta a konyhakést, befeküdt az ágyba, és vagy negyvenszer szúrta meg magát. Hihetetlennek tűnik, hogy öngyilkosság volt, de az orvosszakértők kizárják az idegenkezűséget.

– Hagyott valami búcsúlevelet? – kérdezem reflexből.
– Nem.
– Nyugodjatok meg, én nem leszek öngyilkos – mondom, és már tudom, hogy ma éjjel is leiszom magam.

Miután elmennek, öltözködni kezdek. Hagyom a francba a zuhanyt, fogmosást. Sietek, mert nincs jobb dolgom. A lépcsőház előtt megtorpánok. Nézem egy darabig a keményre fagyott kutyaszarat, aztán undorral arrébb rúgom.